

A²

TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYIFELSÉG²
ENGEDELMÉVEL,

Nro. 19.

Költ. Bétsbenn; Sz. Mihály Havának (Septembernek)
2-dik napján 1800-dik Elztendőben.

Béts.

Míg Buonaparte' Adjutánsa; Öbristlieutenant
Duroc Alt-Öttingenben Mulatott, Kray Hadi Vezér
fő kvártélyában, Gr. Dittrichstein Ferentz Ge-
nerális volt melléje rendelve; a' ki is minden illen-
dőséggel bánt vele, 's meg meg vendégelte. Az
a' híre; hogy Duroc a' békességnek elő-járó tzik-
kellyeit; némelly változásokkal, vitte vizslya Pá-
ri'sba.

T

Hadifés Fegyvernyugvási Környék állások.

(Külföldi Újságok Szerént)

1. Német Birodalmiak.

Harmintz öt ezerre számlálják már csak azon Hadi-adónak számát, a' melyet a' Fegyvernyugvásólta Fr. Fő Gen. Moreau kívánt, melybe is a' Sváb kerület fizetett leg többet.

Már a' posta útját Ulma felé Fő Gen. Moreau helyre állította, hanem még a' terhes portekákat hordó szekereket se bé Ulmába se ki onnan nem botsátják a' Várost bé zárva tartó Fr. Katonák.

Frankfurtból 16. Aug. A' 3-dik Frantzia gyalog Batalion már a' Város kapuja előtt állott vala, midőn a' Magisztrátus kérésére a' körül belől fekvő falukba szállítottak a' Katonák, és némely bé adott panaszoknak és rendeletlenségeknek elhárítására, bizonyos regulázás alá vette Gen. Barbou, hogy egy kvártélyos Fr. Katona mennyit kívánhat naponként a' maga Gazdájától.

2. Olasz Országok.

Toskána: Livornóból Júl. 24-dikén írják, hogy némely Florentziaiakat, kik bizonyos Politikai gondolattyaikért megfogódtanak, hajón Porto-Ferrájóba akartanak küldeni, hanem midőn az oda való Kikötőhelyhez közelitettek, a' nép

tűzzel fenyegette őket, hogy reájok fog löni, ha közelebb fognak a' kikötőhelyhez jöni. A' honnan hirtelen is másuva kellett őket vinni, hová? még nem tudatik.

Rómából. A' Nápolyi seregek Rómából már Nápolyba visszafutnak. Nápolyba ismét 9000 Oroszok is várattatnak.

Ancona Júl. 25-dikén: „Cs. K. F. M. L. (Császári Királyi Feld-Marsal-Lieutenant) Báró Mylius, a' ki mind az Anconai Várban, mind a' Toskánai Tartományban fekvő Cs. K. Katonaságnak Vezére, számos lovasságot küldött Sinigaglia Várossába az ott lévő Őrizetnek meg erősítésére; hallván, hogy a' Frantziák arra felé közelgetnének.

Florentzia Aug. 8-dikén: „Monnier Frantzia ősztyájos (Divisiós) Generális, Júl. 28-án a' Cesenai fő kvártélyában Forli 's Rimini között fekszik) költ levelében panasz-képpen jelenti F. M. L. Myliusnak, hogy „egy sereg Harámia (Brigands) ezek a' szavai, Regementekre fel-osztva, uniformisokban Toskánából jöven, bé-ütött a' Cisalpiniai Republikának két negységeibe. Júl. 27-dikén a' Frantzia előálló sereget is meg-támadta, 's Cesenáig visszafutotta, el-fogván közzalok 12 embert egy Tisztel egygyütt 's a' t. Tsadalkozón, úgy mond tovább, hogy a' Toskánai Vezér (Generális Sommariva) ki a' Generális Úrtól függ; meg nem gátolta azon ellenségeskedéseket 's a' t.“ Erre a' levélre maga felelt Gener. Sommariva a' többek között következőképpen: „Kötelességemnek tartom bizonyossá tenni a' Generálist (Monniert) hogy Toskánának nintsenek Hará-

miái, hanem annak lakossai, mint hív alattavalói a' magok Fejedelmeknek, el-fzánták magokat szabadságainak 's vagyonyainak fegyveres kézzel való védelmezésére, 's éppen nem olyanok, hogy meg-szegnék az alkukat, vagy nem engedelmeskednének parantsolataimnak, 's a' t. Nagyön tsudálkoztam, midön a' Monitora di Bologna című Újságban olvasnom kellett a' Generális levelét, mellyben a' Toskánai Háramiákról beszél, kik Romagna Tartományába ütöttek. Bizonyos lehet abban a' Generális, hogy semmi ollyas sereg nem ment ki az Ország határain, kiket helytelenül nevez Háramiáknak, a' kik egyedül tsak azért fogtak fegyvert, 's azért osztódtak Regementekre, hogy hónnyokat védelmezzék, a' mint védelmezte a' Frantzia Nép saját földjét, midön látta a' Cs. K. Katonaságnak, 's szövetségeseinek feléjek való közelgetéseket 's a' t."

Veróna Aug. 11-dikén: Tsak most érkeztem a' Táborból, (melly Mántua 's Veróna között fekszik) Olly rekkenő meleget szenvedtünk a' sátorok alatt, hogy már szinte el-vesztünk belé. A' környék sem a' leg egészségesebbek közzül való.

Feldmarsallieut. Báró Mylius Serege el-foglalta Pésáro, Cesena, Rimini, Forli 's a' t. Városait Romagna Tartományának; Aug. 5-dik 's következő napjain, 's a' Republicánus címerek helyébe; újra Cs. K. címereket rakatott fel azon Városokban. Az elől-járó seregének Vezére, a' Kavanagh Vasas Regementjebéli Fő Strázsa Mester Báró Bechtold mindenütt ki-hírdettette

Olafz nyelven, hogy azon Városokat vidékeivel egygyütt a' Felsőges 2-dik Ferentz Császár nevében foglalja el, 's azoknak kormányozására nézve, egy úgy nevezett Regio-Imperiale Reggenza fog Ravennában fel állítódni. A' Frantziák által történt elfoglalást, *incursione* 's *invasione* szókkal teszi ki azon Proclamatiójában B. Bechtold, kétség kívül annak jeléül, hogy nem törvényes tselekedetek vólt az a' Frantziáknak. Egyéb eránt itt békességben élünk.

Ezen két szónak betüiből *Revolution Française* (Frantzia Revolutió) ki-tsinálta egy Frantzia ezen nagy változásnak summás históriáját: mert ezeket a' szókat találja benne: *Veto*, és *Un Corse la finira*, az az a' Revolutió elein Királyok vólt a' Frantziáknak, kinek fő jussa állott a' *Veto*-ból, ugyan ezen Revolutiót egy Corfzikai ember — Bonaparte — fogja végre hajtani.

Valettát, (Málta Szigetében) ágyúzzák már az ostromlók, kik azt ostrom által akarják meg venni.

3. Frantzia Országaiak.

A' Consularis Újjságból úgy látszik, hogy Pári'sban, a' Fr. Respublika, és Anglia közt kötendő Békesség eránt nem kételkednek többé, azólta, miólta az Anglusok Calaisnak és Dünkirchennek bé-szorítva való tartását el-hagyták. A' lehetne még egy erőss akadállya a' meg-kötendő Békességnek: hogy majd az Anglusok, a' Békes-

ség helyre állván, rakásra gyűlt sok Portékáikkal 's kézi-miveikkel minden Fr. Kikötőhelyeket el borítának, 's igen óltsón adván azokat, míg minden magazinumaik ki nem ürülnének, a' Fr. Fábrikások egészszén el-nyomódnának, kik alig kezdenek fel lábadozni azon romlásból, melybe 12, 13 ezrtendőktől fogva estenek. A' honnan Fr. Országának semmi haszna a' békességben nem lenne, kéntelenítettvén tsak nézni, mennyi ezer tsatornákon takarodik ki a' kész pénz az Országból. Melynek meg gátlására, igen bős módok kívántatnak meg, mellyekhez majd akkor lehet könnyebben jutni, ha a' Békesség a' szárazon elébb helyre áll.

Az Északi Amerika Követjeivel való békeséges alkudozások, mellyek egy darabig megakadva lenni láttattak, újra elfognak kezdődni. Az Algíriai Déj (Országgló) között is már, és Fr. Ország között, a' köttetendő Békességnek elő pontjai, Júl. 21-dikén, Polgár Thainville által meghatározottak, 's al-írással is meg-erősítve vagynak.

Az Algíriai Dej parantsolatokat is adott ki, hogy a' Frantzia zászlók eránt, egész figyelme-tességgel viseltessenek az ő emberei, a' Tengeri dolgokra ügyelő Fr. Minister is hasonló rendeléseket tett az Algíriai Hajóknak egész be-tsülettel leendő nézések eránt. Ezen Algíriával helyre állott békességes környülállásokból azon hasznos következtetést huzzák ki sokan, hogy már Egyiptomba majd könnyebb leszi az út Fr. Országból.

A' Fr. Ország-szék, minden útakat el követ a' Tengeri erőnek mentől jobb lábra lehető állításában, már minden Tisztviselőket ki nevezett, és egy, a' dolognak nagy esméretével, és nemzeti tüzzel készült Mód van ki dolgozva, melly szereznt a' Hajós-legények, mind a' Kikötőhelyekben, mind a' tengeren magokat gyakorolni tartoznak. Minden héten, háromszor, minden hajóról tzélt lövöldöznek, 's a' ki a' tzélt találja: annak akkornap kettős portziója jár, továbbá minden héten hatszor ágyúznak minden hajóról, és ezen gyakorlásban, minden Hajós-legénynek munkába kell lenni. Minden dél előtt, és dél után, egy a' tengeren ide 's tova járkáló hajóról, a' leg sebesebb vitorlázások közt ágyúzni kell, melly végre a' Kikötőhelyből minden hajó bizonyos számú Pattantyúsokat ad, és a' ki tzélt (melly egy vas matskákon álló, már magáért meg-szolgált hajó leszsz) többfzör és jobban találja, 10 líver jutalmat kap; a' második leg jobb tzélt találó, 5 lívert, és az a' Hajó, a' melyről való az a' leg jobb tzélt talált Pattantyús, minden hajók között akkor nap, tsak maga üthet fel az árbotzfája tetejére Admirálsi zászlót. Mindennap, minden Hajón, tartoznak a' Legények magokat gyakorolni a' vitorlák' ki-feszítésében, 's lerántásában, a' kisebb árbotzfák' ki-verésében, meg fel-állításában, az apróbb evező hajóknak a' tengerre való ki-hányásában, ismét a' hajóba való bé-vevésében tartoznak, és ezt mind, a' Kommendánsnak egy adott jelére tartozik min-

den hajó egyfzerre végbe vinni. 's a' t. A' négy nyári hónapokban pedig az úzásban fognak gyakoroltatni.

Az Ember' Vi'sgáló-Társaság Pári'sban, a' 11-dik esztendőre most jutalom mellett azt tette fel a' meg-fejtésre: hogy egy vagy több böltsöbéli gyermekre szorgalmatosan vigyázzván, meg kell határozni, mitsoda rendel kezdenek a' testi, 's elmebéli, 's erköltsi tehetségi a' gyermeknek ki bontakozni, és ezen tehetségek ki bontakozását, a' gyermekek körül forgó személyek 's egyéb tárgyak, mennyibe segíthetik vagy gátolhatják.

Midőn a' Fr. Országí Fő Konzul Buonaparte Olasz Országból Pári'sba visszfa tért: kevés idővel az előtt tulajdon kezeivel írt vólt VII-dik Pius Pápa Ő Szentségéhez, melly Levelében is nem csak szerentséltette Ő Szentségének Pápai szent-székibe lett bé juthatását, hanem azt is javasolta, hogy küldene két értelmes, és telyes hatalmú Prélátusokat a' F. Ország és a' szent Szék közt esett Ekklésiai Villongásoknak jó móddal lehető el igazítására, és valósággal a' hajdani Chalonsi Püspök, Clermont-Tonnere, ki is 7-dik Pius Ő Sz—ge' Attyafia: ezen dolognak tökéletességre hajtásán igen erőssen dolgozik most Pári'sban.

4. Nagy Britanniaiak.

A' Londoni Udvar részéről (mint már írtuk) küldettetett Követ Lord Withworth is Aug. 11-dikén Koppenhágába meg-érkezett, és más nap

egy Anglus Biztos is meg-érkezett a' két Udvar között uralkodó kedvetlenségeknek jóra hozását tárgyazó fontos Írásokkal.

Az Írlandiai Vice Király az Augustus első napján tartott utolsó Parlamentális gyűlésben meg-köszönte a' Lordoknak, hogy Nagy-Britanniának, Írlandiával való egygyesülését tökéletesen végre hajtották, és egyfzersmind azt mondotta, hogy ámbár a' szárazon folytatott Hadi szerentse meg fordúlt légyen is: mindazáltal ő felsége a' maga állhatatossága mellett meg fog maradni, melly által a' maga Országának boldogságáról, ditsőségéről, és javairól leg előmenetelesebben gondoskodhatik, minthogy ezen egygyesítettés által most a' segedelem források is egy tsatornára vétetődnek. Meg köszönte továbbá az Alsó-háznak, a' had' folytatására önként tett pénzbéli ajánlását, és egyfzersmind ígéretet tett a' felől: hogy ha ez által az egygyesítettés által, valaki a' maga javaiban és szabadságában valami fogyatkozást szenvedne: annak kára meg-fordítottassék. Annakutánna azt kötötte a' Vice Király a' Lordok' szívére, hogy mindenek felett azt igyekezék a' Nép' fejébe verni, hogy meg lévén már Írlandiának Nagy Britanniával való egygyesítettése, a' Nép részéről semmi egyéb nem kívántatik, hanem tsak a' munkában való fáradhatatlan szorgalmatosság, és a' jó rendhez való szoros maga alkalmaztatása. Utóljára az egygyesítettéshez szerentsét kívánt a' V. Király az egész Nemetnek, hogy így egygyesült erővel az ellenség-

nek ellenek törekedő minden szándékát annál jobban meg-gátolhassák.

Az egyesült Parlamentomhoz Írlandia részéről 23 Parlamentális személyek választottak, kik közül tizenhatot, az egyesülés örömét tartó Inneplésnek alkalmatosságával választott maga a' Király, kik már a' Dublini Udvari Újságban meg is nevezettek.

Az Aug. 4 dik napján költ Londoni Udvari Újság azt említi, hogy a' Bresti egyesült Spanyol és Fr. Hajós-Sereg igen nagy szükséget szenved, mivel a' Brittaniai Hajóssereg minden utakat egész-szen el zárt előtte, a' melyeken eddig a' szükséges dolgokat kaphatta. Ezenkívül Admirális Warren, igen szemesen vígyáz, hogy csak egy hajó is magát hozzájuk ne lophassa.

Admirális Michel, és az ő Hajós-serege, azon Hollandus Hajókért, mellyeket Ők a' Helder-nél vettenek vólt el, 200,000 font Sterling ajándék fog adódni.

A' Baltikum tengeren lehető bátor hajókázhatásnak tökéletes meg-gátolódása eránt nőtton nő féelme a' népnek, mind azért, mivel már az Admirális is parantsolatot adott az eránt, hogy egy hajó is a' Baltikum tengerre ki szállni ne mérészel-lyen, mind azért, hogy a' régen várt Baltikumi Hajós-sereg mind eddig is meg nem érkezett, ho-lott már ez előtt jóval meg kellett volna neki ér-

kezni. Mindazáltal a' Kalmárok még is 'nem látatnak nagy szorongattatás közt lenni, mivel az Orosz, és Swétziai Kikötőhelyekhez lehető szabad hajókázásra, és ki köthetésre nézve, annnyival nagyobb kezességet vállalt magára az Admirális, 's azomban a' Nagy Britanniai Ország-ló-izék is semmi fáradságának nem kedvez, hogy a' Dánus és Anglus Udvar között támadott némely kedvetlenségeket jóra hozhasson.

A' Quildhall nevű pompás nagy Tanács-házban, újjonnan gyűlést tartván a' Londoni Polgárság, Júl. 30-dik napján: azt javalta Hodgson, hogy a' Királyhoz a' Békesség-kötés eránt egy Kérelem-Levelet kellene küldeni, mely javallásban Dixon ilyen változást kívánt tétetni: hogy t. i. a' Polgárság értelme tsake' volna: A' Békesség ugyan mindég kívánatos dolog, kivált egy Kereskedést gyakorló Státusban, a' Békességnek pedig bátorságos, és betsülletes kötések alatt lehető elérésére, a' leg jobb eszköz az állhatatosság, egygyet értés, és a' Népnak a' telyes hatalmú Ország-ló-izékbe vetett tökéletes bizodalma.

Gvadaloupe Szigetében, egy Patikárius újj módját találta fel a' Czúkor nád használásának, melly szerént, bizonyos mértékből egy hatod rész-fzel több jóféle tzúkort lehet készíteni, mint az eddig szokásban vólt mód szerént, rendszeren készitettek.

London Aug. 12-dikén: — Generál Piche

grü ide meg érkezett, Gróf Artoisnál evett, és 18-dik Lajosnak Gen. Lieutenánságát felvállalta, 's ezen karakterrel fog ő is most a' világ' piattzára ki állni. Miniszter Pitt gyakran kérd az említett Generálistól tanátsot, némely Hadi foglalatosságok körül.

5. Helvétziaiak.

Bernából August. 10-dikén: — „Midőn August. 7-dikén a' Helvétziai Direktórium, a' két Törvényhozó Tanátsnak az újj Országglás' módját (melly szerént t. i. most az Országglásnak tsak két ágai vannak Helvétziában úgymint, egy 43 Tagokból álló Törvényhozó, és hét Tagokból álló Bé-töltető Hatalom) elő adta volna: igen keservesen festette le Helvétziának, egész a' Revolúzió kezdetétől fogva tartó keserves sorsát, Zimmermann is a' Fő Tanátsban hathatósan megmutatta; hogy ez az újj Revolúzió tsak az egyedül való eszköz, a' Hazának meg tartására. — Az egész Újj Revolúziónak tökéletességre hajtása semmi vérontásba nem került, 's a' Fr. Követ Polgár Reinhard is, az egész Revolúzió alatt, mely dologban ő a' Pári'si Direktóriummal sok ideig levelezett, magát a' leg nagyobb okossággal, és vígyázással viselte.

6. Dániaiak.

Igen kedvező Tudósításokat tett közönséges-sé a' Dániai Országgló-szék arról: hogy némelly el

raboltatott Dánus hajók eránt, a' Pári'sban lévő rablott jószágok' Ítélo-Tanáttsa a' hajók Tulajdonosinak panaszzaikra, kedvező ítéletet hozott légyen. Mely szerént, egy Jansé nevű Flensburgi Kereskedőnek el rablott két hajóji, minden rajtok lévő portékákkal, szabadon botsáttatának, hanem a' kárnak meg-fordítását a' rabló-hajótól az Ítélo-szék nem kívánta. Ellenben egy el rablott Katharina nevű Dánus hajó; melyre a' Kádixi Frantzia Consul kemény ítéletet hozott volt, folyámodván a' Pári'si már említett Ítélo-székhez, a' Consul' ítélete helybe nem hagyattatott; és a' kárnak meg-fordítása a' rabló-hajóra szállott.

A' múlt Augustusnak 9-dik 's 12-dik napjain költ Koppenhágai Udvari Újság e' következő Tudósításokat foglalja magában: Nem tsak a' Kereskedő-társaságban; hanem az egész Közönségben is nagy meg-indulást szerzett annak a' hírnek hallása, hogy az Anglusok egy Freyr nevű Dánus Fregátot erőszakosan el ragadtak; melyre való nézve, a' Dániai Udvar Londonba, úgy szinte Pétersburgba is egy Kurírt küldött fontos Írásokkal.

Magyar Ország:

Augustus 20-dik napján, délben, tizenkettőfél óra tájban, Eger Varosságban rettenetes tűz támadott, mely a' Városnak több mint harmad részét meg emészttette. — A' Püspöki palota, a' Seminárium, a' Cisterciák Klastroma, a' Posta

ház, és a' Városnak tsak nem a' leg szebb része, a' lángok prédájává lettek. Sok Izerentsétlenek vezítették el e' szomorú történet által minden vagyonnyait, mivel a' leg nagyobb sebességgel el borítván a' tűz az épületeket, igen keveset lehetett a' tűz torkából ki szabadítani.

Nagy Attadon Tek Ns. Somogy Vármegyei Mező-Városban ezen folyó 1800 dik esztendőben esendő 9-dik Septem. berben Vásári alkalmatossággal Nagy Attadi Tek. Özvegy Czindery Pálné Alszonyság' Ménesse Licitátzió által el adattatik, melyben nagyon:

Mag Anya-Kantza-ló	30.
2 és 3 esztendős Kantza és herélt	12.
idei Csikó Kantzák alatt	18.
Mén-ló külső Országaiak.	3.

Somogy Vármegyéből Istvándiből Aug. 16-dikán: — „Ismét tsak kevés napokkal ez előttőlünk fél óra járásnyira útjokat állja három Haramia hat Baranya Vármegyei Forozó Parafztoknak, 's közzülök egygyet helybe agyon lövén, ennek mindenét ki prédálták, a' többi futással mentette ezen fegyveres gyilkosoktól életét. — Itt külömben az Útazóknak gyakortabéli ki fozásoknak híre már éppen nem is újság.“

Ad PIVM VII. Pont. Max:

Nauim PETRI concendentem.

Macte animi PIE! quod terret, mi aequoris obstat

Murmur; fac PETRI Tu modo solue ratem,
 Sunt fluctus stériles, reboant sine viribus, inde
 Magna TIBI spondent praelia; cassata tamen,
 Nam quoties hucdum PETRI tumulare Carinam
 Jactabant; facti sunt sibi tunc tumulus.
 Non secus, ac tumidi quando urgent marmora
 venti;

Ipsi franguntur, frangere dum cupiunt.

Est TIBI firma ratis, stygiis metuenda procellis;
 Sunt vires aptae, brachia firma, vigor.

Auxilio si forte TIBI sit opus? pete; praesto.

Semper habes; majus nullus habere potest.

Lumina Pollucis, felices Castoris ignes

Phaebus ad obsequium dat TIBI sponte TVVM

Dant Helice, Cynosura rotas; dat Luna quadrigas

Vitro suas dives dat Pharos ipsa faces.

Difficiles si sint venti? sunt carbasa; tende:

Otia si cupias? anchora jacta dabit.

Anchora, Christiadam consurgens foedere Regum,

Otia si cupias? cum Jove jacta, dabit.

Si cursum quandoque velis properare; quid obstat?

Incumbat remis navita, fiet iter:

Littora dant portum, cursum Thetys ipsa secundum

Spondet Tritonis buccina suave melos.

Ergo age, solue ratem, remos FIE mergito in un-
 das;

Pandito securus carbasa, solue ratem.

Ito per aequoreas, avibus felicibus, undas

Tutus ad extremas crede vehere plagas.

Másodszori Híradás.

N. Békés Vármegyében fekvő Szarvas né-
vezetű Mező-Városban esni szokott közönséges
Vásárok, némülémű változást szenvednek. Az
első ugyan esik most is; mint az előtt Böjt elő
Havának 24-dik napján (Sz. Mátyás napján);
de a' második; mely eddig Kis-Afzszöny havában
Sz. Bertalan napján tartatott; ezután Sz. Ivány
havában Kereftelő Sz. János napján fog tartatni.
Es a' harmadik; melly eddig Karátson havában
Sz. Arnold napján tartatott; ugyan tsak Kará-
tson hava 21-dik napján Sz. Tamás napján fog
tartatni.

Küldjük Máramaros Vármegyének Mappáját;
de a' mai postával tsak a' távolabb lévő E. Olva-
sóinknak.